

Dosarul nr. 1ra-1658/2019

prima instanță: Judecătoria Criuleni (jud: V. Ciuntu)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: M. Negru, S. Furdui, L. Ursu)

DECIZIE

04 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Victor Burduh
Galina Stratulat

judecând în ședință, fără participarea părților, recursurile ordinare declarate de către Grigore Policinski, reprezentat de avocatul Mihail Avram, și de către Consiliul raional Dubăsari, reprezentat de avocatul Leonid Gațcan, împotriva deciziei din 24 aprilie 2019 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, în cauza penală în privința lui

Policinski Grigore XXXXX,

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 31.07.2014 până la 30.03.2016;

Instanța de apel de la 27.04.2016 până la 13.10.2016;

de la 17.05.2017 până la 26.01.2018;

de la 31.10.2018 până la 24.04.2019;

Instanța de recurs de la 07.02.2017 până la 04.04.2017;

de la 19.04.2018 până la 25.09.2018;

de la 12.07.2019 până la 04.12.2019.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală a fost legal executată.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție asupra recursului ordinar în cauză în baza actelor din dosar,

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința din 30 martie 2016 a Judecătoriei Criuleni, Policinski Grigore a fost achitat de sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. (1) Cod penal, pe motiv că în acțiunile lui lipsesc semnele constitutive ale infracțiunii.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut că prin rechizitoriu Policinski Grigore a fost învinuit de faptul că în baza deciziilor Consiliului raional Dubăsari nr. 01-02 din 28 iunie 2007 și nr. 01-01 din 27 iunie 2011, exercitând funcția de Președinte al raionului Dubăsari, astfel fiind persoană cu funcție de demnitate publică și totodată, în conformitate cu art. 53 alin. (1) lit. i) din Legea privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28.12.2006, exercitând funcția

de coordonator principal de credite al raionului, având obligația prevăzută de art. 53 alin. (1) lit. b) al legii indicate supra de a asigura respectarea Constituției, a legilor, altor acte normative și conform art. 32 alin. (1) lit. d), e) din Legea privind finanțele publice locale nr. 397 din 16.12.2003, fiind responsabil de integritatea bunurilor aflate în administrare și de asigurare a organizării și tinerii contabilității în conformitate cu actele normative, a comis neglijență în serviciu în următoarele circumstanțe.

Conform raportului auditului bugetelor unităților administrativ-teritoriale și gestionării patrimoniului public din r-nul Dubăsari, aprobat prin Hotărârea nr. 52 din 21.11.2012 a Curții de Conturi, Policinski Grigore, având o atitudine neglijentă față de obligațiunile sale de serviciu, nu a asigurat organizarea și ținerea evidenței contabile în conformitate cu actele normative, a costului foilor de odihnă pentru copii în sumă de 499,6 mii lei, în lipsa documentelor justificative a admis efectuarea cheltuielilor în sumă de 494,6 mii lei pentru deservirea ședințelor de lucru, zilelor de comemorare, zilelor profesionale și altor sărbători.

Acțiunile lui Policinski Grigore au fost încadrate de către procuror în baza art. 329 alin. (1) din Codul penal, neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către o persoană publică a obligațiilor de serviciu ca rezultat al unei atitudini neglijente sau neconștiincioase față de ele, dacă aceasta a cauzat daune în proporții mari intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice.

3. Ne fiind de acord cu sentința de achitare, procurorul a depus apel solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Policinski Grigore să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 329 alin. (1) Cod penal la 2 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice pe un termen de 2 ani, cu încetarea procesului penal în legătură cu expirarea termenului de prescripție.

În apelul declarat procurorul a menționat că :

- probele administrate, inclusiv declarațiile reprezentantului părții vătămate și ale martorilor, dovedesc că inculpatul a comis neglijență în serviciu, fiind considerate neîntemeiate concluziile auditului Curții de Conturi și eronat calificată decizia acesteia ca fiind o recomandare spre dirijarea activității sale profesionale;

- instanța de fond nu a ținut cont de caracterul infracțiunii comise de inculpat, iar declarațiile acestuia nu corespund circumstanțelor cauzei și depozițiilor reprezentantului părții vătămate Berzan V., ale martorilor Gonciar M., Josan S., Moiseev E., Braducean L., Leșan A., Stavinski Z., Soltan I., Urîtu A., Grigoriev S. și Iavița T.;

- conform sentinței, instanța justifică părțitor poziția inculpatului, dându-i dreptate în acțiuni, făcând doar o retrospectivă a probelor prezentate de părți și, contrar prevederilor legale, nu a făcut o analiză motivată a probelor, rezumându-se la enumerarea acestora;

- instanța de fond nu a verificat și nu a calificat drept probă decizia Curții de Conturi în care s-a enunțat expres că prin prisma Legii contabilității, în accepțiunea art. 19, a fost lipsă acte de evidență primară și acte de decontare întocmite în modul și ordinea stabilite de lege. Astfel, în contextul legii menționate, faptele economice se contabilizează în baza documentelor primare și centralizatoare, documentele primare urmând a întocmi în timpul efectuării operațiunii, iar când este imposibil - nemijlocit după efectuarea operațiunii sau după producerea evenimentului.

Entitatea utilizează formulare tipizate de documente primare, aprobate de Ministerul Finanțelor, iar în lipsa formularelor tipizate sau dacă acestea nu satisfac necesitățile entității, entitatea elaborează și utilizează formulare de documente, aprobate de conducerea ei, cu respectarea cerințelor alin.(6);

- instanța de fond, neglijând normele legale, a considerat drept acte de evidență primară și, respectiv, dovadă de justificare a activității infracționale a inculpatului, actele de lichidare întocmite fără dată și fără număr, cu referință la acțiunile care au format obiectul învinuirii;

- instanța a neglijat faptul că, stabilind derogări de la legislația în vigoare, Curtea de Conturi a decis a transmite raportul de audit pentru r-nul Dubăsari efectuat pentru perioada de raport a anului 2011, Centrului National Anticorupție, pentru ca acesta să adopte o decizie legală, în limitele competenței procesuale;

- instanța de fond a omis să indice prin care probe se demonstrează nevinovăția persoanei sau care sunt elementele infracțiunii ce lipsesc.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 octombrie 2016 s-a respins apelul declarat de procuror, ca nefondat, cu menținerea sentinței de achitare fără modificări.

5. Instanța de apel a statuat că instanța de fond corect a considerat că probele administrate nu sunt suficiente pentru a stabili vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate.

Astfel, instanța de fond, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, apreciind probele acuzării și ale apărării din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, a conchis că acuzarea nu a administrat probe pertinente și concludente prin care să confirme că inculpatul ar fi comis infracțiunea incriminată, instanța de fond fiind în imposibilitate să înlăture divergențele dintre declarațiile făcute în cadrul dezbaterilor judecătorești de reprezentantul părții vătămate Berzan V., dintre depozițiile martorilor acuzării depuse în cadrul urmăririi penale și cercetării judecătorești.

Or, în circumstanțele în care dubiile apărării apărute la examinarea cauzei nu au putut fi înlăturate în cadrul unei proceduri legale, urmează ca acestea să fie interpretate în favoarea inculpatului, care urmează a fi achitat din lipsa în acțiunile lui a semnelor constitutive prevăzute de art. 329 alin. (1) Cod penal.

6. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către procuror, care a solicitat casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului a invocat următoarele argumente:

- instanțele de fond și de apel achitând inculpatul s-au bazat doar de declarațiile acestuia, neglijând probele acuzării invocate și în apelul declarat, pe care instanța de apel le-a apreciat eronat, fiind respinsă puterea de acuzare fără o motivare plauzibilă sau bazată pe probe ce ar combate învinuirea înaintată inculpatului, fiind încălcate prevederile art.101 Cod de procedură penală, conform cărora fiecare probă urmează a fi apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor;

- instanțele nu au ținut cont de probele acuzării, adoptând o hotărâre bazată în mod parțial pe declarațiile inculpatului și discursul apărătorului său, fiind omise depozițiile reprezentantului părții vătămate Berzan V. și ale martorilor Moiseev E., Braducean L., Leșan A., Stavinschi Z., Soltan I., Urîtu A., Grigoriev S. și Iavița T.;

- transferurile indicate în raportul de audit ca fiind în lipsa actelor de evidență primară, au fost realizate cu derogare de la norma legală, în cadrul auditului fiind utilizate extrasele din evidența trezorerială și cheltuielile bugetului raionului Dubăsari;

- apărarea a prezentat un șir de acte de lichidare a plăților, în limita acuzării formulate, întocmite formal, fără dată și număr de evidență, proveniența cărora nu se cunoaște. Subiectiv se presupune că actele de lichidare vizate sunt acte de evidență contabilă primară, în cazul în care auditorii Curții de Conturi și contabilii Consiliului raional Dubăsari, Moiseev E. nu cunoșteau despre existența acestora, actele fiind prezentate la etapa prezentării probelor cu titlu de justificare fictivă a unor cheltuieli suportate în sensul învinuirii înaintate;

- planificarea unor cheltuieli nu certifică legalitatea acestora, fiind stabilit că toate transferurile reclamate în raportul de audit, ca fiind în lipsa actelor de evidență primară, au fost realizate cu derogare de la norma legală, în cadrul auditului fiind utilizate extrasele din evidența trezorerială și cheltuielile bugetului raionului Dubăsari;

- instanțele nu au verificat și nu au calificat drept probă faptul că Curtea de Conturi în decizia sa a enunțat expres că prin prisma Legii contabilității, în accepțiunea art.19, au lipsit acte de evidență primară și acte de decontare întocmite în modul și ordinea stabilite de lege. Astfel, faptele economice se contabilizează în baza documentelor primare și centralizatoare, documentele primare urmând a fi întocmite în timpul efectuării operațiunii, iar când este imposibil, nemijlocit după efectuarea operațiunii sau după producerea evenimentului;

- Curtea de Conturi este unica autoritate publică a statului care exercită controlul asupra formării, administrării și întrebuințării resurselor financiare publice și administrării patrimoniului public prin realizarea auditului extern în sectorul public în calitate de instituție supremă de audit și este protejată legal de interferența din partea organelor de drept sau cu funcții de control;

- fiecare probă urmează a fi apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. Instanțele s-au rezumat doar la enumerarea probelor administrate de acuzare și apărare, concluzionând formal că nu au fost prezentate suficiente probe în sensul acuzării, nefiind indicate probele care demonstrează nevinovăția persoanei sau care sunt elementele infracțiunii ce lipsesc;

- fiind invocate ilegalitățile admise de instanța de fond, instanța de apel prin neaprecierea obiectivă a probelor administrate, la adoptarea deciziei a repetat eroarea de drept admisă de instanța de fond și nu a dat o apreciere justă probelor acuzării.

În drept, procurorul și-a întemeiat recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

7. Prin decizia din 04 aprilie 2017 a Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul ordinar declarat; a fost casată total decizia contestată și a fost dispusă rejudecarea cauzei în aceiași instanță, în alt complet de judecată.

8. În motivarea deciziei instanța de recurs a reținut că instanța de fond cercetând declarațiile inculpatului, ale reprezentantului părții vătămate, a 11 martori audiați și 247 de probe scrise, nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, nespecificând esența probelor scrise și ce

confirmă sau infirmă acestea, neindicând motivele pentru care a respins probele aduse în sprijinul acușării.

Mai mult, nu a indicat esența divergențelor constatate și motivul pentru care nu lea putut înlătura, iar mențiunea că: „instanța de fond a fost în imposibilitate să înlătore divergențele dintre declarațiile făcute în cadrul dezbaterilor judecătorești de reprezentantul părții vătămăte Berzan V., dintre depozițiile martorilor acușării depuse în cadrul urmării penale și cercetării judecătorești” este neclară, confuză, sumară și nu corespunde criteriilor de apreciere a probelor administrate pe caz, prescrise în art. 101 alin. (1) și (4) Cod de procedură penală.

Totodată, probele scrise prezentate de apărare nu au fost apreciate în raport cu circumstanțele de fapt și de drept concrete, invocate în rechizitoriu și în respectivele rapoarte ale Curții de Conturi și auditului bugetelor unităților administrativ-teritoriale și gestionării patrimoniului public din r-nul Dubăsari pe anii 2011 - 2012.

În continuare, Colegiul penal a constatat în descriptivul sentinței mai multe temeieri de achitare a inculpatului, indicând că inculpatul nu a comis infracțiunea incriminată, apoi că inculpatul urmează a fi achitat din lipsa în acțiunile lui a semnelor constitutive prevăzute de art. 329 alin. (1) Cod penal (pct. 2. din decizie). Totodată, în dispozitivul sentinței a indicat divergent, că inculpatul este achitat din motiv că în acțiunile lui lipsesc semnele constitutive ale infracțiunii (pct.1. din decizie).

Astfel, instanța de recurs a reținut că, prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii.

A mai reținut instanța de recurs că instanța de apel, judecând apelul nu a reacționat în modul prevăzut de lege asupra erorilor de drept comise de instanța de fond, nominalizate supra, repetându-le întocmai, nu a desființat sentința și nu a rejudecat cauza potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, menținând o sentință nemotivată și neîntemeiată legal. Nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, nespecificând esența probelor scrise și ce confirmă sau infirmă acestea, neindicând motivele pentru care a respins probele aduse în sprijinul acușării.

În astfel de circumstanțe, instanța de apel și-a întemeiat concluziile pe probe neverificate în ședința de judecată și neconsemnate în procesul-verbal, cum ar fi declarațiile celor 11 martori - Grigoriev S., Moiseev E., Urîtu A., Soltan I., Leșan A., Oprea S., Josan S., Gonciar M., Braducean L., Jimbei M. și Iavița T., cât și cele 247 de probe scrise, prezentate de apărare.

Totodată, probele scrise prezentate de apărare nu au fost apreciate în raport cu circumstanțele de fapt și de drept concrete, invocate în rechizitoriu și în respectivele rapoarte ale Curții de Conturi și auditului bugetelor unităților administrativ-teritoriale și gestionării patrimoniului public din r-nul Dubăsari pe anii 2011 - 2012.

Circumstanțele expuse atestă că ambele instanțe nu au judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece au adoptat hotărâri care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, și că recursul ordinar este întemeiat.

9. Prin decizia din 26 ianuarie 2018 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din a fost admis apelul declarat de procuror, din alte motive decât cele invocate; a fost casată sentința și a fost pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează: Policinski Grigore a fost achitat de sub învinuirea imputată în baza art. 329 alin. (1) Cod penal, din motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

10. În partea descriptivă a deciziei instanța de apel a reținut că instanța de fond eronat a constatat starea de fapt, și anume incorect a ajuns la concluzia privind achitarea inculpatului, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. (1) Cod penal, pe motiv că în acțiunile lui lipsesc elementele infracțiunii, în contextul dat fiind apreciată eronat starea de fapt, având în vedere nemijlocit motivul de achitare a lui Policinski Grigore.

Astfel, instanța de apel cercetând sub toate aspectele probele administrate, verificându-le din punct de vedere al pertinentei, concluziei, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, a concluzionat că Policinski Grigore urmează a fi achitat, din motiv că fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. (1) Cod penal.

Conform dispoziției art. 329 Cod penal, prin neglijența în serviciu urmează de înțeles neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către o persoană publică a obligațiilor de serviciu ca rezultat al unei atitudini neglijente sau neconștiincioase față de ele, dacă aceasta a cauzat daune în proporții mari intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice.

Obiectul juridic special al infracțiunii nominalizate îl formează relațiile sociale cu privire la buna desfășurare a activității de serviciu în sfera publică, care presupune îndeplinirea corespunzătoare de către o persoană publică a obligațiilor sale de serviciu.

Latura obiectivă a infracțiunii se caracterizează prin: fapta prejudiciabilă care se exprimă în acțiunea sau inacțiunea de neîndeplinire sau îndeplinire necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu; urmările prejudiciabile, și anume - daunele în proporții mari cauzate intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice; legătura causală dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

Prin acțiunea sau inacțiunea de neîndeplinire sau îndeplinire necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu urmează de înțeles asemenea acțiuni care făptuitorul fie nu realizează în genere ceea ce-i revine potrivit competenței de serviciu, fie își îndeplinește obligațiile de serviciu de o manieră necorespunzătoare (adică, la momentul nepotrivit, în volum incomplet, într-un mod inexact, necalitativ etc. În legătură cu aceasta, în procesul de calificare a faptei întâi de toate urmează a fi stabilite - în baza legilor, altor acte normative, ordinelor, instrucțiunilor etc. - obligațiile care îi reveneau făptuitorului, sarcinile concrete pe care urma să le îndeplinească acesta. În niciun caz nu pot fi considerate suficiente afirmațiile abstracte privind o oarecare neexecutare de către făptuitor a obligațiilor de serviciu, privind lipsa unui control adecvat din partea acestuia asupra comportamentului altor persoane, privind lipsa de atenție, diligență, prudență, vigilență etc. din partea făptuitorului.

Infrațiunea dată este una materială și se consideră consumată din momentul producerii daunelor în proporții mari intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice.

Latura subiectivă se caracterizează prin imprudență.

În alt context, cauzele subiective ale neîndeplinirii sau îndeplinirii necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu: a) atitudinea neglijentă față de obligațiile de serviciu; b) atitudinea neconștiincioasă față de obligațiile de serviciu, aceste cauze au un caracter alternativ, în același timp, lista lor este exhaustivă. De aceea, nu poate fi aplicat art.329 alin. (1) Cod penal în cazul în care oricare alte cauze stau la baza neîndeplinirii sau îndeplinirii necorespunzătoare de către o persoană publică a obligațiilor de serviciu, dacă aceasta a cauzat daune în proporții mari intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice.

Subiect al infrațiunii de neglijență în serviciu este persoana cu funcție de răspundere.

Astfel, instanța de apel a considerat că organul de urmărire penală nu a specificat care anume normă referitoare la funcțiile de bază, deținute în exercițiul funcțiunii de către Policinski Grigore, ar fi fost încălcată și în ce anume s-a rezumat această încălcare.

Reieșind din actul de sesizare a instanței, se constată că, de către acuzatorul de stat, lui Policinski Grigore i se incriminează încălcarea prevederilor art. 53 alin. (1) lit. b) și i) al Legii privind administrația publică locală nr. 436 din 28 decembrie 2006, care statuează că asigură respectarea Constituției, a legilor și altor acte normative și exercită funcția de ordonator principal de credite al raionului.

Instanța de apel a menționat că întreaga învinuire înaintată la caz, a fost bazată pe o apreciere eronată a atribuțiilor funcționale care îi revin nemijlocit președintelui raionului, conform competențelor legale.

Instanța de apel a reținut că partea acuzării, nu a indicat norma legală nemijlocită care ar fi fost încălcată de către Policinski Grigore, în exercitarea funcției de președinte al raionului Dubăsari, dar și cu atât mai mult, s-a dat o interpretare eronată nemijlocit funcției acestuia, față de acțiunile nemijlocit incriminate inculpatului.

Astfel, instanța de apel a menționat că organul de urmărire penală eronat a constatat că anume Președintele raionului, are calitatea de executor (ordonator) de buget al autorității publice locale, or, normele precizate supra, contravin concluziei procurorului în aspectul dat.

Mai mult ca atât, organul de urmărire penală, nu a specificat prin ce anume s-au manifestat acțiunile lui Policinski Grigore, ținând cont de incriminarea unor acțiuni improprii Președintelui raionului, de altfel, acțiuni, care au fost combătute urmare a relatărilor martorilor, cât și celorlalte probe administrate la caz.

11. Nefiind de acord cu soluția pronunțată de instanța de apel procurorul a declarat recurs ordinar, prin care a solicitat casarea totală a deciziei cu remiterea cauzei la rejudecare.

Recurentul a făcut trimitere la temeiurile de casare statuate la art. 427 alin. (1) pct. 6) din Codul de procedură penală și a susținut că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, precum și faptul că hotărârea contestată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției fiind expusă neclar.

12. Prin decizia din 25 septembrie 2018 a Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul ordinar declarat; a fost casată total decizia contestată și a fost dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

În motivarea deciziei instanța de recurs a reținut că prin decizia din 04 aprilie 2017 a Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, cauza penală în privința lui Policinski Grigore a fost trimisă la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, pentru a repara erorile judiciare depistate de instanța de recurs.

Analizând textul deciziei contestate, Colegiul penal lărgit a constatat că instanța de apel, la rejudecarea cauzei, nu a ținut cont de indicațiile menționate în decizia instanței de recurs și nici nu a reparat erorile judiciare comise de instanțele de judecată în procesul de examinare a cauzei date la etapele anterioare.

Între altele instanța de recurs a învederat că necesitatea conformării indicațiilor expuse de instanța ierarhic superioară față de instanța de rejudecare, este stipulată de prevederile art. 436 alin.(2) și (3) Cod de procedură penală, care indică expres că pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii, în măsura în care situația de fapt rămâne cea care a existat la soluționarea recursului. Când hotărârea este casată numai cu privire la unele fapte sau persoane ori numai în ce privește latura penală sau civilă, instanța de rejudecare se pronunță în limitele în care hotărârea a fost casată.

În sensul dat, Colegiul penal lărgit a remarcat că instanța de apel, la rejudecare cauzei, nu a ținut cont de indicațiile instanței de recurs ce i-au fost atribuite cu scop de verificare a erorilor invocate de către apelant în cererea de contestare a sentinței primei instanțe.

Astfel, în apelul declarat de procuror se invocă motivele privind ilegalitatea și netemeinicia hotărârii atacate prin faptul că instanța pripit a decis asupra soluției adoptate ignorând probele prezentate în sprijinul învinuirii.

De asemenea, Colegiul penal lărgit a menționat că instanței de apel i s-a pus în sarcină verificarea declarațiilor reprezentantului părții vătămate, ale martorilor și probelor administrate la caz, cât și probele scrise prezentate de apărare care nu au fost apreciate în raport cu circumstanțele de fapt și de drept concrete, invocate în rechizitoriu și în rapoarte ale Curții de Conturi și auditului bugetelor unităților administrativ-teritoriale și gestionării patrimoniului public din r-nul Dubăsari pe anii 2011 - 2012, fapt care a fost lăsată fără soluționare de către aceasta.

Astfel, din textul deciziei instanței de recurs (specificat la pct. 8 din prezenta decizie), rezultă că instanțele cercetând declarațiile inculpatului, ale reprezentantului părții vătămate declarațiile a 11 martori audiați și 247 de probe scrise, nu au dat apreciere în mod separat fiecărei probe, conform art.101 Cod de procedură penală.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel nu s-a conformat cu exactitate situației stabilite de către instanța de recurs și nu a indicat esența divergențelor presupuse dintre declarațiile făcute în cadrul dezbaterilor judecătorești de reprezentantul părții vătămate Berzan V., dintre declarațiile martorilor acuzării depuse în cadrul urmăririi penale și dezbaterilor judecătorești”, limitându-se repetat la mențiuni neclare, confuze și sumare.

Totodată, Colegiul a reținut că recurentul a supus criticii concluziile despre lipsa unor dovezi confirmatoare că Consiliului raional Dubăsari i s-ar fi cauzat un careva prejudiciu și nici organul de urmărire penală nu a specificat în ce anume a constatat prejudiciul dat, or, conform raportului auditului bugetelor unităților

administrativ-teritoriale și gestionării patrimoniului public din raionul Dubăsari pe anul 2011, în lipsa documentelor confirmative Consiliul raional Dubăsari, a înregistrat direct la cheltuieli costul foilor de odihnă în sumă de 499 600 lei, iar probele administrate, după cum a fost menționat în decizia adoptată de către instanța de recurs din 04 aprilie 2017, nu au primit o apreciere la justa valoare, iar concluziile instanței de apel sunt formale și premature, ce nu rezultă din circumstanțele de fapt stabilite în cauză.

Colegiul penal lărgit a menționat că instanța de apel făcând trimitere la declarațiile date de inculpat, reprezentantul părții vătămate, Consiliul raional Dubăsari, Bernaz Valeriu, martorilor Grigoriev S., Braducean L., Moiseev E., Bernaz V., Urîtu A., Oprea S., Gonciar M., Jimbei A., Josan S., în prima instanță și descriindu-le în decizie, nu a verificat minuțios și obiectiv fiecare probă separat sub toate aspectele, prin prisma pertinentei, concludenței, iar în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor.

Astfel, fără justă apreciere, au fost lăsate declarațiile martorilor Soltan Iu., Leșan A., Iavița T., cât și probele scrise nefiind verificate: - raportul auditului bugetelor unităților administrativ-teritoriale și gestionării patrimoniului public din raionul Dubăsari pe anul 2011 (f.d.86, vol. II); - anexa nr. 19 al raportului Curții de Conturi ce privește cheltuielile în sumă de 494600 lei (f.d.87, vol. II); - decizia nr. 03-05 din 05 mai 2011, adoptată de către Consiliul raional Dubăsari „Cu privire la organizarea odihnei de vară a copiilor și adolescenților și măsurile de întremare a sănătății acestora în sezonul estival 2011 (f.d. 1-2, vol. X); - contractul nr. 29 de achiziționare a mărfurilor (serviciilor) din 07 iunie 2011 (f.d.3-5, vol. XII); - anexa nr. 1 la contractul nr. 29 din 07 iunie 2011 (f.d.6, vol. XII); - anexa nr. 3 la contractul nr. 29 din 07 iunie 2011 (f.d.7, vol. XII), Colegiul lărgit atestă faptul că nici una dintre aceste probe nu se conțin în procesul - verbal al ședinței instanței de apel (f.d.154-214, vol. XV).

Colegiul penal, reținând prevederile art. 100 alin. (4) și art. 101 alin. (1)-(4) Cod de procedură penală, a remarcat că verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă. Verificarea constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, verificarea sursei de proveniență a acestora, care poate avea loc doar prin aplicarea procedurilor probatorii prevăzute de cod și se efectuează la toate fazele procesului penal. Probele se verifică atât prin efectuarea acțiunilor procesuale prevăzute de prezentul cod, cât și printr-o analiză logică a conținutului probei, a coroborării lor.

Mai mult instanța de recurs a remarcat că într-o hotărâre este necesar nu numai de a face trimitere ori a reda declarațiile participanților la proces, dar și de a expune esența acestor depoziții, și legătura lor cu conținutul altor probe care, în ansamblu, confirmă sau infirmă o circumstanță pe cauză, de a argumenta de ce unele probe sunt admise, iar altele respinse.

Legea stabilește că probele admisibile sunt apreciate după pertinența, concludența, utilitatea și veridicitatea acestora. Veridicitatea probelor poate fi caracterizată ca o corespundere a datei de fapt examinată de către instanță cu realitatea pe care o probează această dată. Toate probele în ansamblu sunt apreciate din punct de vedere al coroborării lor, cu respectarea art.101 Cod de procedură penală.

Astfel, Colegiul penal a constatat că prevederile legii procesual penale sus menționate nu au fost respectate întocmai la judecarea apelului, deoarece, unele declarații ale participanților la proces le-a cercetat, altele nefiind reflectate în decizia sa, precum nici nu a expus esența acestora declarații și legătura lor cu conținutul altor probe, fără să le aprecieze pe fiecare în parte și să se expună asupra admisibilității sau inadmisibilității probei respective.

La fel, instanța de apel la motivarea soluției de achitare, a preluat aceleași argumente expuse în soluția anterioară, iar asupra argumentelor s-a expus formal, fără să combată aceste argumente la un mod concret - apreciindu-le veridicitatea, relevanța și dacă sânt concludente, așa cum se cere din prevederile art.101 Cod de procedură penală.

Concluzionând că inculpatul urmează a fi achitat din motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii (pag.58-59 din decizie), instanța de apel nu a specificat care anume elemente ale infracțiunii lipsesc în acțiunile inculpatului.

Mai mult, instanța de apel nu a ținut cont de art.394 alin.(3) pct.2) Cod de procedură penală, potrivit căruia - nu se admite introducerea în sentința de achitare (la caz decizia instanței de apel) a unor formulări ce ar pune la îndoială vinovăția celui achitat. Astfel, la pagina 49 pct.316 din decizia atacată (f.d.52 vol. XVI), instanța de apel univoc afirmă că învinuirea înaintată lui Policinschi Grigore este una abstractă și neclară, însă, în cazul adoptării unei soluții de achitare, constatarea de către instanță a unei atare situații pune la îndoială concluziile sale despre nevinovăția celui achitat.

Astfel, Colegiul penal a conchis că instanța de apel la judecarea cauzei nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 414 alin. (5), 417 alin. (1) pct.7) și 8) Cod de procedură penală, ceea ce echivalează cu erori judiciare, ce s-au soldat cu o hotărâre neîntemeiată și nemotivată. Erorile judiciare menționate nu pot fi corectate de instanța de recurs, deoarece țin de desfășurarea legală a procedurii de judecată în instanța de apel.

13. Prin decizia din 24 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de procurorul în Procuratura anticorupție, Mirandolina Sușițaia; s-a casat total sentința din 30 martie 2016 a Judecătoriei Criuleni, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală și s-a emis o nouă hotărâre conform modului stabilit pentru prima instanță, prin care: procesul penal pornit în privința lui Policinschi Grigore, în baza art. 329 alin. (1) Cod penal s-a încetat, în legătură cu expirarea prescripției tragerii la răspundere penală.

Instanța de apel analizând obiectiv circumstanțele cauzei, în raport cu probele prezentate a concluzionat că prima instanță greșit a constatat că la materialele cauzei nu se conțin probe care ar demonstra comiterea de către inculpatul Policinschi Grigore a infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. (1) Cod penal.

Colegiul a reținut că vinovăția inculpatului a fost confirmată fără nici un dubiu rezonabil, iar nerecunoașterea vinovăției de către acesta a considerat-o ca o metodă de apărare și un mijloc de eschivare de la răspundere penală, întrucât afirmațiile acestuia nu au fost probate.

Cu referire la componența de infracțiune prevăzută de art. 329 alin.(1) Cod penal, instanța de apel a menționat că obiectul juridic special al infracțiunii nominalizate îl formează relațiile sociale cu privire la buna desfășurarea activității

de serviciu în sfera publică, care presupune îndeplinirea corespunzătoare de către o persoană publică a obligațiilor sale de serviciu.

Latura obiectivă a infracțiunii se caracterizează prin: a) fapta prejudiciabilă care se exprimă în acțiunea sau inacțiunea de neîndeplinire sau îndeplinire necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu; b) urmările prejudiciabile, și anume - daunele în proporții mari cauzate intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice; c) legătura cauzală dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

Prin acțiunea sau inacțiunea de neîndeplinire sau îndeplinire necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu urmează de înțeles asemenea acțiuni care făptuitorul fie nu realizează în genere ceea ce-i revine potrivit competenței de serviciu, fie își îndeplinește obligațiile de serviciu de o manieră necorespunzătoare (adică, la momentul nepotrivit, în volum incomplet, într-un mod inexact, necalitativ etc.

În legătură cu aceasta, în procesul de calificare a faptei întâi de toate urmează a fi stabilite -în baza legilor, altor acte normative, ordinelor, instrucțiunilor etc. - obligațiile care îi reveneau făptuitorului, sarcinile concrete pe care urma să le îndeplinească acesta.

În niciun caz nu pot fi considerate suficiente afirmațiile abstracte privind o oarecare neexecutare de către făptuitor a obligațiilor de semeni, privind lipsa unui control adecvat din partea acestuia asupra comportamentului altor persoane, privind lipsa de atenție, diligență, prudență, vigilență etc. din partea făptuitorului. Infracțiunea dată este una materială și se consideră consumată din momentul producerii daunelor în proporții mari intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice.

În acest sens, Colegiul a reținut faptul că inculpatul exercitând funcția de președinte al raionului Dubăsari, astfel fiind persoană cu funcție de demnitate publică și totodată, în conformitate cu art. 53 alin. (1) lit. i) din Legea privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28.12.2006, exercitând funcția de coordonator principal de credite al raionului, având obligația prevăzută de art. 53 alin. (1) lit. b) al legii indicate mai sus de a asigura respectarea Constituției, a legilor, altor acte normative și conform art. 32 alin. (1) lit. d), e) din Legea privind finanțele publice locale nr. 397 din 16.12.2003, fiind responsabil de integritatea bunurilor aflate în administrare și de asigurare a organizării și ținerii contabilității în conformitate cu actele normative, nu a asigurat organizarea și ținerea evidenței contabile în conformitate cu actele normative, a costului foilor de odihnă pentru copii în sumă de 499 600 de lei, în lipsa documentelor justificative a admis efectuarea cheltuielilor în sumă de 494 600 de lei, pentru deservirea ședințelor de lucru, zilelor de comemorare, zilelor profesionale și altor sărbători.

Astfel, Colegiul a concluzionat că instanța de fond, la emiterea sentinței de achitare, nu a ținut cont de faptul că Policinski Grigore a comis neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către o persoană publică a obligațiilor de serviciu ca rezultat al unei atitudini neglijente sau neconștiințioase față de ele, astfel încât prin aceasta a cauzat daune în proporții mari intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, or prin obligațiunile sale de serviciu și care sunt inerente naturii acestui serviciu, inculpatul potrivit normelor menționate era responsabil de integritatea bunurilor aflate în administrare și de asigurarea organizării și ținerii contabilității.

Subsecvent, ținând cont de natura obligației încălcate de către făptuitor, instanța de apel a constatat că acesta nu a asigurat organizarea și ținerea evidenței contabile în conformitate cu actele normative, fapt ce a dus la înregistrarea directă la cheltuielilor.

De asemenea, instanța de apel a considerat neîntemeiată poziția instanței de fond precum că nu s-a confirmat cauzarea unui prejudiciu, ori, ca urmare acțiunile ilegale ale inculpatului au dus la înregistrarea directă de cheltuieli în mărime de 499,6 mii lei, exprimate, în lipsa documentelor confirmative, a costului foilor de odihnă pentru copii în lipsa documentelor justificative, inclusiv a admis efectuarea cheltuielilor în sumă de 494,6 mii lei pentru deservirea ședințelor de lucru, zilelor ce comemorare, zilelor profesionale și altor sărbători.

Totodată, Colegiul a reținut că instanța de fond incorect a conchis că nu au fost prezentate probe care ar dovedi existența elementelor constitutive ale infracțiunii, iar prin declarațiile martorilor se confirmă nevinovăția lui Policinschi Grigore, or, potrivit declarațiilor, la acel moment a reprezentantului părții vătămate, Consiliul raional Dubăsari, Berzan Valeriu, „auditul a fost efectuat pentru controlul bugetului consiliului Dubăsari, concret pentru gestionarea bugetului public și dânsul a reținut care au fost încălcările stabilite de către Curtea de Conturi. În legătură cu raportul Curții de Conturi au fost stabilite de următoarele încălcări: evidența contabilă a fost dusă contrar legislației; au fost organizate și desfășurate activități social-culturale în lipsa documentelor justificative. Sub noțiunea de activități social-culturale el are în vedere organizarea festivalurilor, concursurilor acțiunilor comemorative și diferitor probe sportive”. Curtea de Conturi a mai stabilit că a fost încălcată modalitatea de repartizare a foilor de pentru copii în perioada de vară a anului 2011. Au fost depistate unele încălcări vizavi de cheltuielile pentru deplasările lucrătorilor consiliului raional Dubăsari. La rezolvarea acestei activități a fost încălcată modalitatea alocării surselor financiare fără documente justificative. Documentele contabile de plată pentru efectuarea acestor evenimente și plata pentru ele erau semnate de către Președintele Consiliului raional Dubăsari, Policinschi Mihail”.

Mai mult, conform declarațiilor martorului Grigoriev Sergiu: „în raportul Curții de Conturi a fost stabilit că foile de odihnă pentru copii, în perioada anului 2011, nu au fost trecute printr-un cont intermediar, iar auditorii nu considerau ca documente confirmative - actele prezentate de secția administrativ-financiară și direcția învățământ, tineret și sport... Curtea de Conturi, cu referire la foile de odihnă pentru copii, a recomandat ca Președintele raionului, Policinschi Grigore, prin intermediul secției administrativ-financiare, să efectueze gestionarea foilor de odihnă conform prevederilor legale”.

De asemenea, în cadrul ședinței în instanța de apel, martorul Berzan Valeriu a explicat că rezultatul auditului a fost examinat în cadrul consiliului raional, la care consiliul nu a văzut încălcări. Curtea de Conturi a venit cu careva recomandări, fiind elaborat și un plan de măsuri, considerând că nu a fost cauzat nici un prejudiciu, iar acțiunile inculpatului au fost legale. Martorul Grigoriev Sergiu în cadrul ședinței de apel, a menționat că acțiunile inculpatului nu pot fi considerate ilegale, or, această poziție nu fost reținută de către instanța de apel, deoarece reprezintă opinia subiectivă a martorilor cu privire la legalitatea acțiunilor inculpatului, iar faptul că, încălcările depistate și expuse în raportul de audit al Curții de Conturi, Colegiul penal consideră că, încălcările depistate au fost tratate în mod eronat de către Consiliul

raional în calitate de simple recomandări și nu au fost depistate careva încălcări semnificative.

În aceeași ordine de idei, în vederea confirmării vinovăției inculpatului Colegiul a specificat că urmează a reține conținutul raportului auditului bugetelor unităților administrativ-teritoriale și gestionării patrimoniului public din raionul Dubăsari pe anul 2011, unde sunt indicate în teze rezultatele misiunii de audit care a constatat practici de nerespectare a cadrului legal, fiind identificate nereguli și încălcări care au afectat procesul bugetar în ansamblu precum și buna gestiune a patrimoniului public local pentru perioada anului 2011. La fila 27 al raportului Curții de Conturi fiind indicat că în lipsa documentelor confirmative consiliul raional Dubăsari a înregistrat direct la cheltuieli costul foilor de odihnă în sumă de 499600 de lei, ce a împiedicat monitorizarea acestor surse din partea ordonatorului de credite în vederea executării deciziei Consiliului raional Dubăsari nr. 03-05 din 05 mai 2011, privind încadrarea conform Regulamentului aprobat prin Hotărârea nr. 550 din 13 iunie 1997 a Guvernului Republicii Moldova, prioritară în taberele de odihnă a copiilor din familiile social vulnerabile. Circumstanțele expuse, precum și lipsa confirmării documentare a utilizării acestor surse de către administrația publică locală condiționează riscul de utilizare neconformă a foilor de odihnă a copiilor (cheltuielilor pentru odihna de vară).

Mai mult, Colegiul a reținut că conform anexei nr. 19 al raportului Curții de Conturi, ce privește cheltuielile în sumă de 494600 de lei, rezultă că pentru deservirea ședințelor de lucru, zilelor comemorative, zilelor profesionale și altor sărbători au fost neregulamentar cheltuiți acești bani în lipsa documentelor ce ar confirma justetea cheltuirii lor, deoarece potrivit Regulamentului indicat mai sus este expres prevăzut normativă limită privind cheltuirea mijloacelor pentru primirea și deservirea delegațiilor străine și a anumitor persoane, precum și întocmirea documentară a recepției sau evenimentului unde urmează să se prezinte acte cum ar fi: devizul de cheltuieli detaliat, componența grupurilor sau a persoanelor invitate, listele participanților la recepție, cheltuielile pentru o persoană, însă, inculpatul Policinski Grigore în acest caz nu a asigurat procedura regulamentară.

Totodată, în vederea confirmării încălcărilor depistate în raportul auditului efectuat, instanța de apel a reținut declarațiile martorilor Moiseev Ecaterina, Urîtu Aurica, Soltan Iurie, Oprea Serghi, Braducean Larisa, Iavița Tatiana și Jimbei Maria, care au indicat asupra faptului depistării încălcărilor de către Curtea de Conturi.

Cu referire la toate actele prezentate de către partea apărării (vol. XII și XIII), cercetate și în instanța de apel, ce constituie acte de lichidare a plăților, în limita acuzării formulate, Colegiul li-a considerat neîntemeiate, deoarece acestea nu demonstrează nevinovăția inculpatului și nu coroborează cu circumstanțele stabilite, acestea fiind întocmite fără dată și număr de evidentă, precum și asupra proveninței cărora nu se cunoaște, astfel încât actele respective, au fost prezentate nemijlocit din contabilitatea Consiliului raional Dubăsari, fapt reflectat și de către martorii Moiseev Ecaterina, Grigoriev Vladimir, Braducean Larisa și Jimbei Maria, însă potrivit concluziei raportului auditului bugetelor unităților administrativ-teritoriale și gestionării patrimoniului public din raionul Dubăsari pe anul 2011 acte confirmative în acest sens nu au fost prezentate, iar prin cele prezentate nu s-a confirmat legalitatea acțiunilor inculpatului Policinski Grigore.

De altfel, întru susținerea poziției expuse instanța a reținut declarațiile martorilor Gonciar Maria și Josan Svetlana, specialiști ai Curții de Conturi care au indicat că, actele prezentate de apărare ca fiind confirmative în limita acuzării, reprezintă doar faptul achiziției de foi de odihnă și servicii dar nicidecum decontarea la cheltuieli, fiind prezentate spre audit doar actele de repartizare a foilor de odihnă și nu cele de cheltuire nemijlocită a acestora. Martorii au indicat că urmare a auditului a fost cert că s-au făcut cheltuieli, însă acestea nu au fost efectuate în baza de acte confirmative, precum și nu au fost casate în modul și ordinea stabilită de lege.

Colegiul a învederat că aferent regularității și conformității exercitării bugetului raional s-au stabilit următoarele:

Iregularități la efectuarea cheltuielilor de protocol și reprezentare, care au fost efectuate cu derogare de la Regulamentul ce ține de reglementarea cheltuielilor date aprobat prin Hotărârea nr. 550 și nr. 140 a Guvernului Republicii Moldova, Regulamentul cu privire la întocmirea devizelor de cheltuieli pentru fiecare măsură, lista participanților etc. La momentul auditului erau lipsă listele participanților precum și devizele de cheltuieli. Au fost prezentate facturi care vizează suportarea de cheltuieli la general, fără mențiunea expresă pentru care măsură, fapt contrar legii contabilității.

Repartizarea foilor de odihnă pentru copii. Nu au fost prezentate listele copiilor care urmau a beneficia de foile vizate, foile au fost trecute la cheltuieli în lipsa actelor de evidență contabilă la art. 13-45 a clasificăției bugetare.

S-au admis derogări de la legea contabilității, situație în care acesta expres prevede care sunt actele de evidență primară, blancheta tipizată a acestora precum și modul de relectare a lor în raportul contabil. Situația data fiind o abatere din moment ce specialiștii din cadrul serviciului financiar al CRD sunt sistematic instruiți la acest capitol.

Toate transferurile reclamate în raportul de audit ca fiind în lipsa actelor de evidență primară au fost realizate cu derogare de la norma legală, iar în cadrul auditului s-au utilizat extrasele din evidența trezorerială și cheltuielile bugetului raional Dubăsari.

În raportul de audit s-a indicat riscul de derogare de la norma legală și fraudă comisă, iar aprecierea juridică și modul de cauzare a prejudiciului fiind de competența organelor de drept.

La capitolul cheltuieli de protocol și ședințe comemorative și festivități s-a constatat că acestea nu corespund regulamentului citat supra precum și fiind raportate ca regulamente. Astfel, contrar prevederilor Regulamentului privind cheltuirea mijloacelor pentru primirea și deservirea delegațiilor oficiale străine și a anumitor persoane, aprobat prin Hotărârea nr. 550 din 13.06.1997 a Guvernului Republicii Moldova, care statuează că primirea și deservirea delegațiilor străine, ce țin de efectuarea cheltuielilor respective din contul alocațiilor bugetare, necesită următoarea întocmire documentară a vizitei; ordinul conducătorului organului care primește delegația, emis în baza înțelegerii prealabile a părților (programelor, acordurilor, scrisorilor, faxurilor etc.). În ordin se menționează componența delegației (numele, funcțiile deținute), scopurile și termenele vizitei, programul vizitei; devizul de cheltuieli, aprobat de conducătorul organului care organizează recepția: informațiile referitoare la rezultatele vizitei și darea de seamă asupra cheltuielilor efectuate, justificate prin acte.

Latura subiectivă se caracterizează prin imprudență. În alt context, cauzele subiective ale neîndeplinirii sau îndeplinirii necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu: a) atitudinea neglijentă față de obligațiile de serviciu; b) atitudinea neconștiincioasă față de obligațiile de serviciu, aceste cauze au un caracter alternativ, în același timp, lista lor este exhaustivă.

Subiectul infracțiunii de abuz de serviciu este persoana fizică responsabilă care la momentul săvârșirii infracțiunii a atins vârsta de 16 ani. De asemenea, subiectul trebuie să aibă calitatea specială, în cazul dat persoană cu funcție de demnitate publică, condiții ce sunt întrunite în speța dată.

Or, conform prevederilor art. 123 alin. (3) Cod penal, prin persoană cu funcție de demnitate publică se înțelege: persoana al cărei mod de numire sau de alegere este reglementat de Constituția Republicii Moldova sau care este investită în funcție, prin numire sau prin alegere, de către Parlament, Președintele Republicii Moldova sau Guvern, altă persoană cu funcție de demnitate publică stabilită prin lege; persoana căreia persoana cu funcție de demnitate publică i-a delegat împuternicirile sale. Iar, inculpatul exercitând funcția de Președinte al raionului Dubăsari, astfel fiind persoană cu funcție de demnitate publică și totodată, în conformitate cu art. 53 alin. (1), lit. i) din Legea privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006, exercitând funcția de ordonator principal de credite al raionului, având obligația prevăzută de art. 53 alin. (1), lit. i) al legii indicate supra de a asigura respectarea Constituției, a legilor, al altor acte normative.

Totodată, Colegiul penal nu a reținut constatarea instanței de fond, precum că învinuirea adusă inculpatului Policinski Grigore nu și-a găsit confirmarea, deoarece de către instanța de fond nu au fost apreciate toate probele coroborate în ansamblu din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar versiunea apărării și a inculpatului nu și-a găsit confirmare.

În acest context, Colegiul penal a considerat nefondate argumentele instanței de fond referitor la faptul că învinuirea adusă inculpatului, Policinski Grigore nu este clară și întemeiată. Or, Colegiul a atestat că atât, ordonanța de învinuire cât și rechizitoriul corespund rigorilor prevederilor art. 281, 296 Cod de procedură penală și art. 6 CEDO, care prevede că orice persoană acuzată de o infracțiune are ca minimum dreptul să fie informată în cel mai scurt timp, într-o limbă pe care o înțelege și de o manieră detaliată asupra naturii și cauzei acuzării împotriva sa.

Astfel, Colegiul a subliniat că actul de învinuire, completare a învinuirii cât și de sesizare a instanței corespund rigurozității dispozițiilor legale ce impun ca învinuirea să fie clară, concretă și previzibilă.

Astfel, în această ordine de idei Colegiul penal menționează că respectivele argumente cât și celelalte reținute ca motivație în sentință, sunt declarative, și nefondate fără careva suport probatoriu care contravin probelor administrate, cercetarea în ședința instanței de fond, și verificate în ședința instanței de apel.

În acest sens, Colegiul a menționat că nerecunoașterea vinei de către inculpat, în instanța de fond, s-a apreciat de instanță drept metodă de apărare, ca încercare de a se eschiva de la răspunderea penală, folosindu-se de dreptul lui procesual de a nu recunoaște vina.

Astfel, Colegiul a reținut argumentele invocate de către acuzare în apelul declarat precum că sentința în cauză este neîntemeiată deoarece, prin probele prezentate de către acuzare și examinate în instanța de fond, a fost pe deplin dovedită vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate, or instanța de fond

apreciind unilateral și eronat circumstanțele de fapt și de drept, a pronunțat o soluție de achitare a inculpatului neîntemeiată.

Colegiul penal a considerat că prima instanță eronat a pronunțat o sentință de achitare, în cazul în care cercetând declarațiile inculpatului, ale reprezentantului părții vătămate, a 11 martori audiați și 247 de probe scrise, nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, nespecificând esența probelor scrise și ce confirmă sau infirmă acestea, neindicând motivele pentru care a respins probele aduse în sprijinul acuzării.

Mai mult, prima instanță nu a indicat esența divergențelor constatate și motivul pentru care nu le-a înlăturat, iar mențiunea că: „instanța de fond a fost în imposibilitate să înlătore divergențele dintre declarațiile făcute în cadrul dezbaterilor judecătorești de reprezentantul părții vătămate Berzan V., dintre depozițiile martorilor acuzării depuse în cadrul urmăririi penale și cercetării judecătorești” este neclară, confuză, sumară și nu corespunde criteriilor de apreciere a probelor administrate pe caz, prescise în art. 101 alin. (1) și (4) Cod de procedură penală.

Totodată, probele scrise prezentate de apărare nu au fost apreciate în raport cu circumstanțele de fapt și de drept concrete, invocate în rechizitoriu și în respectivele rapoarte ale Curții de Conturi și auditului bugetelor unităților administrativ-teritoriale și gestionării patrimoniului public din r-nul Dubăsari pe anul 2011 - 2012.

Subsecvent, Colegiul penal a constatat în descriptivul sentinței mai multe temeuri de achitare a inculpatului, indicând că inculpatul nu a comis infracțiunea incriminată, apoi că inculpatul urmează a fi achitat din lipsa în acțiunile lui a semnelor constitutive prevăzute de art. 329 alin. (1) Cod penal (pct.2. din decizie).

Totodată, în dispozitivul sentinței a indicat divergent, că inculpatul este achitat din motiv că în acțiunile lui lipsesc semnele constitutive ale infracțiunii (pct. 1 din decizie).

Astfel, Colegiu a reținut că prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii.

14. Ne fiind de acord cu soluția pronunțată de instanța de apel, la 21 iunie 2019, avocatul Mihail Avram, în interesele inculpatului Policinski Grigore, a declarat recurs ordinar, prin care solicită casarea totală a deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

La 04 iulie 2019, Policinski Grigore, reprezentat de avocatul Mihail Avram, a declarat recurs ordinar, prin care a solicitat casarea totală a deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe. Totodată, recurentul a solicitat citarea părților la ședința Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție.

Inculpatul și avocatul acestuia au făcut trimitere la temeiurile de casare stipulate la art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală și au susținut că instanța de apel a dat o apreciere incorectă, greșită și diametral opusă probelor administrate la etapa de efectuare a acțiunilor de urmărire penală, iar acuzarea de stat nu a prezentat nici o probă, care ar putea proba vinovăția lui Policinski Grigore în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. (1) Cod penal.

Au afirmat că la adoptarea deciziei din 24 aprilie 2019, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău au admis erori de drept care afectează grav soluția, și anume:

a) Colegiul penal nu a constatat vinovăția lui Policinschi Grigore în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 329, alin. (1) Cod penal, afectând grav soluția adoptată;

b) în decizia contestată Colegiul penal nu s-a expus prin care acțiune sau inacțiune, prevăzută de dispozitivul art. 320 alin. (2) Cod penal, menționând ambele forme de neglijență expuse în norma juridică indicată, fapt care afectează soluția adoptată;

c) la etapa inițială de examinare a cauzei penale Colegiul Penal nu a propus părților examinarea posibilității aplicării procedurii de încetare a procesului penal în legătură cu expirarea prescripției tragerii la răspundere penală, fapt ce constituie eroare de drept care afectează soluția adoptată;

d) Colegiul penal a audiat martorii în ședința instanței de apel fără a fi supuși jurământului.

Policinschi Grigore și apărătorul – avocatul Mihail Avram și-au întemeiat cererea de recurs în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) din Codul de procedură penală.

Referitor la temeiul de drept prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, Policinschi Grigore și apărătorul – avocatul Mihail Avram au indicat că în decizia din 24 aprilie 2019, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău nu a constatat vinovăția lui Policinschi Grigore în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. (1) Cod penal.

De altfel, apărarea a considerat că pasajul de la pct. 6 al deciziei din 24 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, denotă că instanța nu a respectat regulile de stabilire a faptei infracționale. Raportul auditului bugetelor unităților administrativ-teritoriale și gestionării patrimoniului public din r-nul Dubăsari, este o probă ordinară la care se poate face trimitere ca dovadă numai în ansamblu cu alte probe, coroborate între ele, ceea ce confirmă că nu instanța de apela a stabilit careva nereguli în activitatea Președintelui raionului Dubăsari, dar o altă structură de stat, precum este Curtea de Conturi.

Totodată, inculpatul și apărătorul său au considerat că în aceeași ordine de idei, nici organul de urmărire penală în Ordonanța de punere sub învinuire nu a constatat fapta infracțională prevăzută la art. 329 alin. (1) Cod penal, deoarece în același mod a procedat și procurorul, făcând trimitere directă la pasajul din Raportul auditului bugetelor unităților administrativ-teritoriale și gestionării patrimoniului public din raionul Dubăsari, raport care nu are puterea juridică a unui act de acuzare.

Au menținut că neglijența în serviciu prevăzută la art. 329 alin. (1) Cod penal are două forme infracționale. La caz, dacă Colegiul penal considera că este constatată vinovăția lui Policinschi Grigore, era obligată să stabilească și să descrie în decizia menționată una din aceste forme de neglijență în serviciu, însă asemenea specificare nu se regăsește în decizia contestată. La fel, în partea constatatoare a deciziei de condamnare Colegiul penal în mod obligatoriu trebuie să descifreze încălcările normelor de drept sau normelor actelor normative pentru fiecare episod în parte, pretinse că au fost încălcate de către Policinschi Grigore, ceea ce nu constată în decizia menționată.

Acuzatorul de stat, procurorul dna Djulieta Devder, a prezentat instanței de apel anumite probe, precum că aparțin părții acuzării de stat, dar în realitate toate probele prezentate de acuzatorul de stat dezminț vinovăția subsemnatului Policinschi Grigore.

De asemenea, acuzatorul de stat în recursurile sale repetate nu a prezentat nici un argument nou sau vreo dovadă ce ar justifica învinuirea adusă în instanța de fond de către procurorul anticorupție Mirandolina Sușițchi.

Totodată, Policinski Grigore și apărătorul – avocatul Mihail Avram în recurs s-au expus asupra fiecărei probe separat, indicând motive de fapt și de drept similare celor indicate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare.

Între altele, au afirmat că faptul lipsei vinovăției lui Policinski Grigore se confirmă prin activitatea responsabilă a sa, ca Președinte al raionului Dubăsari, care a monitorizat activitatea financiară a Consiliului raional Dubăsari în perioada anului 2011 în conformitate cu cadrul legal și normativ, fapt confirmat prin:

- Decizia Consiliului Raional Dubăsari nr. 03-05 din 05.05.2011 cu privire la organizarea odihnei de vară a copiilor și adolescenților și măsurile de întremare a sănătății acestora în sezonul estival 2011, din care rezultă organizarea comisiei raionale și sarcina pusă - sunt indicate 20% achitate de către părinți;

- Contractul nr. 29 din 07.06.2011 încheiat între Consiliul raional Dubăsari și SRL „Agro-Tiras”, amplasat în s. Molovata-Nouă, raionul Dubăsari, din care rezultă că aceasta întreprindere va presta servicii de odihnă pentru copii în suma de 46 mii lei;

- Darea de seamă privind achiziționarea serviciilor în rezultatul licitației publice nr. 12 din 07.06.2011 din care rezultă că au participat la licitație publică 3 agenți economici și că 50 foi de odihnă cu costul unei foi de 1150 lei, achiziționat la 80 % din costul total de către Consiliul raional Dubăsari și ÎM „Pritenia” - au fost achiziționate 44 foi cu costul uneia de 1150 lei cu 100% din cost la suma de 50 600 lei și 438 foi cu costul foii 1150 lei cu achitarea de către Consiliul Raional Dubăsari a 80% din costul foii la suma 402 960 lei, iar 20% urma să fie achitate de către părinți;

- Contractul nr. 28 din 07.06.2011 încheiat între Consiliul Raional Dubăsari și Centrul de odihnă pentru copii și tineret „Prietenia” din care rezultă că au fost achiziționate 482 foi în total în suma de 453 560 lei, dintre care 44 foi cu costul 1150 lei 100% achitate din contul Consiliului raional Dubăsari și restul 438 foi costul unei foi 920 lei achitate de către Consiliul Raional Dubăsari, în mărime de 80% din preț în suma de 402 960 lei, suma totală fiind de 499 560 lei;

- Factura seria FE nr. 388574 din 15.06.2011 din care rezultă că ÎM „Prietenia” a prezentat Consiliului raional Dubăsari ca destinatar conform contractului nr. 28 din 07.06.2011 această factură fiscală din care rezultă că această întreprindere a prezentat Consiliului Raional Dubăsari 44 foi de odihnă cu prețul unei foi de 1150 lei în suma de 50 600 lei și 438 foi de odihnă la prețul de 920 lei la suma de 402 960 lei, suma totală pentru foi fiind 453 560 lei;

- Factura de expediție seria EN nr. 689456 din 21.06.2011 eliberată de SRL „Agro-Tiras” din care rezultă că aceasta a eliberat Consiliului Raional Dubăsari factura pentru foi de odihnă în număr de 50 unități la suma totală pentru acestea de 46 mii lei;

- Actul de lichidare (fără dată și fără număr) a costului foilor de odihnă din 2011 din care rezultă, că comisia în componența a 5 persoane, președintele comisiei fiind Jimbei Maria semnează actul de lichidare a sumei de 46 mii lei conform facturii de expediție seria EN nr. 689456 care reprezintă costul foilor de odihnă procurate de la SRL „Agro-Tiras” și organizată pentru copii în perioada estivală;

- Actul de lichidare (fără dată și fără număr) a costului foilor de odihnă pentru anul 2011 semnat de către 5 persoane, inclusiv președintele comisiei Jimbei Maria, conform căruia se trec la pierderi suma de 453 560 lei conform facturii de expediție seria FE nr. 388574 din 15.06.2011, care reprezintă costul foilor de odihnă la tabăra ÎM „Prietenia”;

- Ordinul de plată în original nr. 226 din 15.06.2011 din care rezultă că Consiliul Raional Dubăsari a transferat către SRL „Agro-Tiras” suma de 13 800 lei conform contractului nr. 29 din 07.06.2011 pentru odihna copiilor de vară în avans;

- Ordinul de plată în original nr. 246 din 23.06.2011 din care rezultă efectuarea plății pentru SRL „Agro-Tiras” în suma de 32 200 lei conform facturii nr. EN 689456 din 21.06.2011;

- Ordinul de plată în original nr. 225 din 15.06.2011 pentru Centrul de odihnă a copiilor și tineretului „Prietenia” în sumă de 136 068 lei, achitați pentru odihna de vară a copiilor conform contractului nr. 28 din 07.06.2011, în calitate de avans de 30%;

- Ordinul de plată nr. 319 din 12.08.2011 pentru ÎM „Prietenia” în suma de 317 492 lei conform facturii nr. FE 388574, deci în total pentru aceste foi s-a transferat suma de 499 560 lei, sumă menționată în primul capăt de acuzare a inculpatului Policinschi Grigore Vladimir.

Toate actele supra indicate au fost verificate de către Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, au trecut controlul Agenția Achiziții Publice a Republicii Moldova în corespundere cu prevederile la pct. 34, 35, 37, 38 Regulamentul cu privire la achiziția bunurilor și serviciilor prin cererea ofertelor de preț, adoptată prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 245 din 04.03.2008, având ștampila umedă a acestei instituții de stat, iar costurile foilor de odihnă pentru copii, confirmate cu actele contabile primare, au fost trecute prin Trezoreria Ministerului Finanțelor a Republicii Moldova. Organele de stat menționate nu au avut nici o obiecție referitor la legalitate actelor prezentate și atașate la materialele cauzei penale în calitate de probe veridice, concludente și utile.

Pentru al doilea capăt de acuzare au indicat că nevinovăția lui Policinschi Grigore se confirmă printr-un șir de acte, inclusiv contabile, prezente la materialele cauzei și examinate pe parcursul examinării cauzei, care confirmă legalitatea și justetea fiecărei sume cheltuite și care au fost perfectate și verificate de către persoanele responsabile din cadrul Direcției Economie, Buget și Finanțe și Secției administrativ - financiară a Consiliului raional Dubăsari, iar ulterior verificate de către Trezoreria Ministerului de Finanțe, iar aceste instituții de stat nu au depistat nici o încălcare din partea Președintelui raionului Dubăsari, Policinschi Grigore.

În temeiul actelor prezentate, acceptate de către instanțele de judecată în calitate de probe a apărării, consideră inculpatul și apărătorul că se înlătură vinovăția lui Policinschi Grigore în comiterea faptei, prevăzută de art. 329 alin. (1) Cod penal.

Au mai relatat că în decizia din 24 aprilie 2019 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău a fost stipulat, că „subiectul infracțiunii de abuz de serviciu este persoana fizică responsabilă care la momentul săvârșirii infracțiunii a tins vârsta de 16 ani. De asemenea, subiectul trebuie să aibă calitate specială, în cazul dat persoana cu funcție de demnitate publică, condiții ce sunt întrunite în speța dată”. Or, apărarea constată că Colegiul penal al Curții de Apel mecanic a greșit, menționând despre subiectul infracțiunii de abuz de serviciu, în loc de „neglijența în serviciu”.

Ținând cont, că apărarea a demonstrat lipsa celor trei părți componente a componenței infracțiunii, prevăzut de art. 329 alin. (1) Cod penal, evident lipsește și elementele în privința lui Policinski Grigore ca subiect a aceste infracțiuni.

Astfel, datorită aprecierii eronate a probelor de către procuror și acuzatorul de stat, organul de urmărire penală și Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău l-a atras ilegal pe Policinski Grigore în calitate de învinuit în comiterea presupusei infracțiuni prevăzute de art. 329 alin. (1) Cod penal, bazându-se pe Raportul auditului bugetelor unităților administrativ-teritoriale și gestionării patrimoniului public din raionului Dubăsari, aprobat prin Hotărârea Curții de Conturi nr. 52 din 21.11.2012, care în esență nu stabilește comiterea de către Președintele raionului Dubăsari, Policinski Grigore a daunelor în proporții mari intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, iar concluziile acestui act poartă un caracter de recomandare.

În sensul celor relatate, au considerat că s-a constatat cu certitudine, că sumele bănești utilizate pentru procurarea foilor de odihnă de vară a copiilor și pentru deservirea ședințelor de lucru, zilelor de comemorare, zilelor profesionale și altor activități pentru anul 2012, sunt sursele financiare alocate de Consiliul raional Dubăsari, iar Președintele raionului Dubăsari, Policinski Grigore, conform statului său juridic, era și este obligat să execute deciziile organului deliberativ.

Astfel, organul de urmărire penală, acuzatorul de stat și Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău în mod eronat au considerat că Președintele raionului Dubăsari, Policinski Grigore Vladimir este responsabil de faptele, care greșit i-au fost încredințate în actul de învinuire.

În cazul de față, apărarea consideră că organul de urmărire penală și Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău nu a specificat care anume normă referitoare la funcțiile de bază, deținute în exercițiul funcțiunii de către Policinski Grigore, ar fi fost încălcate și în ce anume s-a rezumat această încălcare.

În sensul dat, au reiterat că conform învinuirii lui Policinski Grigore i se încredințează încălcarea prevederilor art. 53 alin. (1) lit. b) și i) al Legii privind administrația publică locală nr. 436 din 28 decembrie 2006, care statuează că pornind de la domeniile de activitate ale autorității administrației publice de nivelul al doilea, președintele raionului exercită în teritoriul administrat următoarele atribuții de bază: asigură respectarea Constituției, a legilor și altor acte normative și exercită funcția de ordonator principal de credite al raionului.

Or, apărarea desprinde, că de fapt, întreaga învinuire înaintată la caz, este bazată pe o apreciere eronată a atribuțiilor funcționale care îi revin nemijlocit președintelui raionului, conform competențelor legale. Sub aspectul dat, apărarea a notat că la caz, de către procuror și Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, nu a fost indicată norma legală nemijlocită care ar fi fost încălcată de către Policinski Grigore Vladimir, în exercitarea funcției de președinte al raionului Dubăsari, dar și cu atât mai mult, s-a dat o interpretare eronată nemijlocit funcției acestuia, față de acțiunile nemijlocit incriminate inculpatului.

Așadar, apărarea a reiterat că în cazul dat, organul de urmărire penală și Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău eronat au constatat că anume Președintele raionului, are calitatea de executor (ordonator) de buget al autorității publice locale, or, normele precitate supra, contravin concluzia procurorului și a instanței de apel în aspectul dat.

De astfel, apărarea a considerat că în cazul dat, organul de urmărire penală și instanța de apel nu au specificat prin ce anume s-a manifestat acțiunile lui Policinschi Grigore Vladimir, ținând cont de incriminarea unor acțiuni improprii Președintelui raionului, acțiuni, care au fost combătute urmare a relatărilor martorilor, cât și celorlalte probe administrate la caz.

De asemenea, au menționat că în Raportul auditului bugetelor unităților administrativ-teritoriale și gestionării patrimoniului public din raionul Dubăsari, aprobat prin Hotărârea nr. 52 din 21.11.2012 a Curții de Conturi, care a servit sursa de bază pentru organul de urmărire penală de a pune sub învinuirea pe Policinschi Grigore în comiterea presupusei infracțiuni prevăzute de art. 329 alin. (1) Cod penal, a fost indicat că nu a asigurat organizarea și ținerea evidenței contabile în conformitate cu actele normative, fapt ce a dus la înregistrarea directă la cheltuieli, în lipsa documentelor confirmative, a costului foilor de odihnă pentru copii în suma de 499,6 mii lei; în lipsa documentelor justificative a admis efectuarea cheltuielilor în suma de 494,6 mii lei pentru deservirea ședințelor de lucru, zilelor de comemorare, zilelor profesionale și alte sărbători. Însă, auditul nu a specificat în lipsa căror acte confirmative au fost trecute la cheltuieli sumele respective, specialiștii Curții de Conturi a RM intenționat refuzând să examineze actele primare din Secția Administrativ - Financiară a Consiliului raional Dubăsari, care confirmau legalitatea acestor cheltuieli.

Astfel, trecerea la cheltuieli a sumelor respective nu înseamnă cauzarea prejudiciului Consiliului raional Dubăsari.

În același context, apărarea a menționat că din relatările reprezentanților părții vătămate, Consiliul raional Dubăsari, Berzan Valeriu și Gațcan Leonid, depuse în fața instanței de fond și apel, rezultă că încălcările comise, constatate de Curtea de Conturi, nu au avut urmări sau deficiențe materiale, iar evidența contabilă o duce șefa secției administrativ - financiară Moiseev Ecaterina.

Mai mult ca atât, reprezentanții părții vătămate au menționat că conform bugetului raionului Dubăsari aprobat, fiecare subdiviziune, care organiza evenimentele, prezenta Președintelui consiliului Policinschi Grigore un demers și un deviz de cheltuieli pentru acest eveniment. Pentru organizarea eficientă a acestui eveniment se adopta de către președintele raionului o dispoziție prin care se institua un comitet organizatoric și toate compartimentele organizatorice legate de acest eveniment. După finalizarea evenimentului președintelui raionului Policinschi Grigore i se prezenta în scris sau în formă orală o informație, inclusiv și actul de lichidare a surselor bănești cheltuite pentru acest eveniment.

Tot aici, apărarea a învederat că chiar și conform relatărilor reprezentantului părții vătămate, dar și Hotărârii Curții de Conturi, nu s-a menționat care anume este prejudiciul cauzat, prin acțiunile lui Policinschi Grigore, de astfel, reprezentanții părții vătămate au menționat că Consiliului raional Dubăsari, în general nu i s-a cauzat nici-un prejudiciu.

Totodată, apărarea a specificat că au fost trecute la pierderi sumele de bani pentru foile de odihnă pentru copii, însă aceiași bani nu au fost însușiți, sau înstrăinați sub nici-o formă, dar nici nu constituie un prejudiciu, în contextul în care au fost cheltuiți pentru foile de odihnă, pentru copii din familii social - vulnerabile, cât și alte categorii de copii.

De asemenea, au relatat că nu poate fi admis nici motivul invocat de către procuror precum că apărarea a prezentat un șir de acte de lichidare a plăților, în limita

acuzării formulate, însă toate au fost întocmite formal, fără dată și număr de evidență, precum și asupra provenienței cărora nu se cunoaște, or, actele prezentate de către apărare, au fost prezentate nemijlocit din contabilitatea Consiliului raional Dubăsari, fapt reflectat de către martorii Moiseev Ecaterina, Grigoriev Sergiu, Braducean Larisa și Jimbei Maria, așa dar probele expuse, au fost administrate în conformitate cu rigorile art. 93- 94 Cod de procedură penală al RM, fără careva abateri.

15. La 05 iulie 2019, Consiliul raional Dubăsari, reprezentat de avocatul Leonid Gațcan, a declarat recurs ordinar, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a indicat că în decizia instanței de apel a fost indicat greșit faptul că reprezentantul părții vătămate, avocatul Leonid Gațcan a susținut apelul procurorului, deoarece de fapt avocatul Leonid Gațcan nu a susținut apelul declarat și nu a solicitat admiterea acestuia, ceea ce se confirmă prin procesul-verbal al ședinței de judecată și înregistrările audio.

Totodată, a considerat că Colegiul penal, contrar probelor administrate, a indicat intenționat în decizia din 24 aprilie 2019, precum că reprezentantul Consiliului raional Dubăsari, avocatul Leonid Gațcan ar fi susținut cererea de apel depusă de Procurorul Mirandolina Sușițchi, fapt care contravine totalmente materialelor cauzei penale.

Mai mult, Colegiul penal nu a luat în considerație nici faptul declarațiilor avocatului Leonid Gațcan, prin care s-a indicat că Consiliului raional Dubăsari nu a fost stabilit nici un prejudiciu cauzat de Președintele raionului, Grigore Policinschi, ci viceversa Consiliul raional Dubăsari a apreciat pozitiv activitatea acestuia, fapt confirmat prin deciziile Consiliului raional Dubăsari de executare a bugetelor pentru anii 2011, 2012, 2013 etc.

De asemenea, Colegiul penal nu a luat în considerație nici faptul că în cadrul urmăririi penale de la bun început Consiliul raional Dubăsari nu a fost recunoscut ca parte vătămată.

La adoptarea deciziei din 24 aprilie 2019, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău a admis erori de drept, care afectează grav soluția menționată și anume: Colegiul penal nu a constatat vinovăția lui Policinschi Grigore în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. (1) Cod penal, afectând grav soluția adoptată; în decizia contestată Colegiul penal nu s-a expus prin care acțiuni sau inacțiuni, prevăzute de dispozitivul art. 320 alin. (2) Cod penal, menționând ambele forme de neglijență expuse în norma juridică indicată, fapt care afectează soluția adoptată; la etapa inițială de examinare a cauzei penale Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău nu a propus părților examinarea posibilității aplicării procedurii de încetare a procesului penal în legătură cu expirarea prescripției tragerii la răspundere penală, fapt ce constituie eroare de drept care afectează soluția adoptată.

Astfel, a considerat că Colegiul penal al Curții de apel a adoptat o decizie nefondată și neargumentată care contravine probelor și declarațiilor martorilor și a părții al părții vătămate.

În drept recursul declarat de Consiliul raional Dubăsari, reprezentat de avocatul Leonid Gațcan a fost întemeiat pe dispozițiile art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod penal.

16. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestora din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel. Astfel, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și/sau material. Prin urmare, recursul este declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat, atunci când titularul acestuia invocă temeuri care în mod evident nu sunt subsecvente circumstanțelor cauzei sau când argumentele formulate de recurent nu au un fundament juridic.

Conform textului recursului declarat de către Grigore Policinschi, reprezentat de avocatul Mihail Avram, acesta invocă de drept temeiurile de casare prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și anume că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, atunci când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Totodată, din textul recursului declarat de către Consiliul raional Dubăsari, reprezentat de avocatul Leonid Gațcan, se desprinde că se invocă ca temei de casare art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, contrar faptului că acesta nu a indicat expres aceste temei.

În argumentarea recursurilor ordinare declarate la caz, se susține că decizia instanței de apel urmează a fi casată, criticând în esență modul aprecierii de către instanțele de fond a probelor și circumstanțelor comiterii infracțiunilor imputate inculpatului, care în opinia acestuia dovedesc cu certitudine nevinovăția lui Policinschi Grigore la comiterea faptelor prejudiciabile indicate în rechizitoriu.

Așadar, temeiurile pentru recurs invocate de către recurenți prin prisma pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, în cauza supusă judecării sunt aplicabile atunci când instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel și nu s-a motivat întemeiat hotărârea judecătorească. Adică, este necesar ca hotărârea pronunțată să fie motivată atât în fapt, cât și în drept.

În atare situație, Colegiul penal respinge ca nefondate alegațiile recurenților și reiterează că invocarea unor pretinse erori admise la etapa judecării cauzei de instanța de apel, urmează a fi precedate de o motivare corespunzătoare privind esența acestora și indicarea expresă a circumstanțelor cauzei cărora sunt subsecvente.

Verificând hotărârea atacată, Colegiul apreciază că aceasta cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în sensul că argumentele pe care instanța de apel le-a expus în partea descriptivă a deciziei, echivalează cu o motivare conformă rigorilor și exigențelor impuse de art. 6 CEDO.

Așadar, instanța de recurs în prezenta speță nu acceptă criticile recurenților, precum că hotărârea instanței de apel este una nemotivată și ilegală, deoarece nu au fost luate în considerație probele prezentate de către partea apărării, semnalându-se astfel nerespectarea cerințelor art. 414 alin. (6) Cod de procedură penală, care prevăd că instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate

de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.

Tot aici, urmează să se rețină, că motivarea hotărârii este un proces de analiză și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor amănunțit, atât timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale de achitare, adică așa cum s-a procedat, de altfel, în cauza dată.

Instanța de apel fiind investită cu o situație de fapt, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, a expus situația de fapt reținută în cauză și a concluzionat corect în sensul încetării procesului penal pornit în privința lui Policinski Grigore, pe art. 329 alin. (1) Cod penal, în legătură cu expirarea prescripției tragerii la răspundere penală.

Prin urmare, contrar celor invocate de către inculpat, apărătorul acestuia și reprezentantul părții vătămate, avocatul Leonid Gațcan, Colegiul penal verificând suplimentar lucrările dosarului, remarcă că judecând apelul instanța a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, audiind suplimentar inculpatul, partea vătămată și a cercetat materialele dosarului, adoptând în consecință o soluție corectă.

Tot la acest capitol, instanța de recurs reține că așa cum rezultă din textul deciziei atacate, instanța de apel s-a expus asupra tuturor motivelor esențiale invocate în apel, motivându-și decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, respectiv hotărârea cuprinde temeiurile de fapt și de drept ce au dus, la caz, la admiterea apelului declarat, inclusiv din alte motive, și casarea sentinței cu adoptarea unei noi hotărâri, precum a fost expusă mai sus.

Totodată, raportat la criticile invocate în recursuri, Colegiul constată că acestea se referă în mare parte doar la chestiunea de apreciere a probelor. Elocvent în acest sens, se impune precizarea că aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depus de către organele de urmărire penală, instanțele judecătorești, cât și de părțile în proces, se concentrează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități. Aprecierea probelor după intima convingere a judecătorului trebuie să se bazeze pe prevederile legale, iar convingerea intimă se întemeiază pe examinarea tuturor probelor în ansamblu, sub toate aspectele, complet și obiectiv. Legea stabilește că probele admisibile sunt apreciate după pertinența, concludența, veridicitatea și utilitatea acestora, iar toate probele în ansamblu lor sunt apreciate din punct de vedere al coroborării acestora.

Astfel, instanța de recurs reiterează că la etapa judecării recursului nu se analizează conținutul mijloacelor de probă, nu se dă apreciere materialului probator și nu se stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele ierarhic inferioare, aceasta fiind atribuțiile exclusiv al instanțelor de fond.

În speța deferită judecării nu s-a constatat discrepanță între cele reținute de instanțele de fond în vederea încetării procesului și conținutul real al probelor sau ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o redă.

De altfel, simplul fapt că pot exista două puncte de vedere distincte cu privire la modul de apreciere a probelor nu este un motiv suficient și plauzibil pentru a dispune rejudecarea unei cauze penale.

Deci, Colegiul penal consemnează că instanța de apel, verificând cele imputate lui Policinski Grigore, a conchis corect în sensul încetării procesului, în legătură expirarea prescripției tragerii la răspundere penală.

În cauza supusă judecării Colegiul notează că instanța de apel în hotărârea adoptată a făcut o analiză amplă a probelor administrate la caz, în raport cu învinuirea înaintată inculpatului, oferind răspunsuri argumentate la criticile esențiale invocate de către partea acuzării.

Prin urmare, dat fiind faptul că instanța de apel corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, astfel întemeiat a ajuns la concluzia privind încetarea procesului, în legătură expirarea prescripției tragerii la răspundere penală, astfel încât instanța de recurs nu are temeiuri de a devia de la concluziile menționate în hotărârea atacată.

Așadar, Colegiul consideră că instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, ce stipulează că în limitele prevederilor arătate în alin.(1), instanța de apel este obligată ca, în afară de temeiurile invocate și cererile formulate de apelant, să examineze aspectele de fapt și de drept ale cauzei, însă fără a înrăutăți situația apelantului și de prevederile art. 332 alin. (1) Cod de procedură penală, care statuează că în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art. 275 pct. 5)-9), 285 alin. (1) pct. 1), 2), 4), 5), precum și în cazurile prevăzute în art. 53-60 din Codul penal, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă, iar ca rezultat a adoptat o decizie legală și întemeiată.

La caz, instanța de recurs menționează că conform art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii unei infracțiuni ușoare a expirat 2 ani.

În acord cu alin. (2) al aceluiași articol, prescripția curge din ziua săvârșirii infracțiunii și până la data rămânerii definitive a hotărârii instanței de judecată.

Reținând că sancțiunea prevăzută de art. 329 alin. (1) Cod penal, reprezintă pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale sau cu închisoare de până la 2 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani, rezultă că Policinski Grigore a comis o infracțiune ce se atribuie la categoria celor ușoare și la caz termenul de tragere la răspundere penală a expirat în data de 27 iunie 2013.

Cât privește pretinsa eroare de drept prevăzută la pct. 8) alin.(1) al art. 427 Cod de procedură penală, semnalată de recurenți, instanța de recurs o consideră ca fiind indicată în mod declarativ, deoarece acest temei este prezent atunci când instanța ce a judecat cauza a comis în această parte o eroare de drept, cum ar fi situația prin care în hotărârea judecătorească s-a făcut referire la săvârșirea infracțiunii, dar nu au fost stabilite faptele sau împrejurările de fapt care corespund elementelor constitutive ale infracțiunii respective.

Colegiul penal analizând argumentele și solicitările recurenților, în coraport cu materialele cauzei și decizia recurată, ajunge la concluzia că probele acumulate și examinate de instanța de apel au fost apreciate potrivit prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, ajungând la concluzia corectă de încetare a procesului.

Mai mult, Colegiul penal conchide că temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției sale nu se identifică, pe care în virtutea corectitudinii lor și pentru a evita repetări inutile, le acceptă și le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România* din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda*, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că la examinarea recursurilor, în speță, nu și-a găsit confirmare prezența erorii de drept prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală.

De menționat este și acel fapt că din conținutul recursurilor declarate, Colegiul atestă critici privind aprecierea eronată a probelor de către instanța de apel, însă aprecierea probelor ține de examinarea cauzei în fapt și în drept, de către aceste instanțe, iar dezacordul părților în acest sens nu constituie temei pentru desființarea unei hotărâri judecătorești și temei pentru recurs deoarece nu este prevăzut în alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Generalizând cele expuse mai sus și constatând, că în cauză există o concordanță deplină între probele administrate și situația de fapt stabilită de instanța de apel în privința inculpatului Policinschi Grigore, nefiind identificată de instanța de recurs vreo eroare judiciară, ce ar putea servi drept temei de casare a hotărârii judecătorești atacate, Colegiul penal consideră ca fiind vădit neîntemeiate criticile formulate de către recurenți în recursul ordinar deferit spre examinare.

Astfel, odată ce recursul de pe rol este vădit neîntemeiat, acesta urmează a fi declarat inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către Grigore Policinschi, reprezentat de avocatul Mihail Avram, și de către Consiliul raional Dubăsari, reprezentat de avocatul Leonid Gațcan, împotriva deciziei din 24 aprilie 2019 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Publicată integral la 04 decembrie 2019.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Victor Burduh

Galina Stratulat